

رشد اقتصادی چند برابر شد

اقتصاد
کلان

رشد اقتصادی به عنوان یکی از شاخص های اساسی رونق اقتصادی در کشور طی نزدیک به سه سال فعالیت دولت سیزدهم بهبود قابل ملاحظه ای یافته است، به طوری که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲۰۵ درصد بوده و این عدد در سه سال ابتدایی فعالیت دولت سیزدهم به بیش از ۵۵ درصد رسیده است. به طور مشخص رشد اقتصادی کشور در سال های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به ترتیب برابر با ۵۶٫۶ و ۵۵ درصد بوده و برآوردها نشان می دهد این رقم در سال ۱۴۰۲ به بیش از ۶ درصد رسیده است. به رغم طرح برخی ادعاها از سوی مسئولان دولت قبل مبنی بر پایین بودن کیفیت رشد در دولت سیزدهم، تحلیل رشد اقتصادی بخش های مختلف اقتصادی نشان می دهد متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (بجز استخراج نفت و گاز) از ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر منفی ۸۲ درصد بوده در حالی که از ابتدای دولت سیزدهم تا ۹ ماهه اول ۱۴۰۲ به ۷۰٫۸ درصد رسیده است. همچنین متوسط رشد ارزش افزوده گروه خدمات از ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر منفی ۳۰٫۱ درصد بوده در حالی که از ابتدای دولت سیزدهم تا ۹ ماهه اول ۱۴۰۲ به ۵۰٫۸ درصد رسیده است. در بخش استخراج نفت و گاز، متوسط رشد ارزش افزوده از ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر منفی ۱۶۰ درصد بوده در حالی که از ابتدای دولت سیزدهم تا ۹ ماهه اول ۱۴۰۲ به ۱۱۴٫۶ درصد رسیده است.

متوسط رشد تولید بخش صنعت در سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ منفی ۴۰٫۷ درصد و در سال های ۱۴۰۰ تا ۹ ماهه اول ۱۴۰۲ ۳۰٫۹ درصد بوده است. همچنین میانگین شاخص مقدار تولید بخش صنعت در سه سال پایانی دولت دوازدهم ۰۱۲ درصد و در دولت سیزدهم ۴۰٫۸ درصد بوده است. در رشد تولید کالاهای منتخب نیز می توان تفاوت چشمگیر عملکرد دولت دوازدهم و سیزدهم را مشاهده کرد. رشد میانگین تولید انواع سواری در دولت سیزدهم نسبت به سه سال پایانی دولت دوازدهم ۲۵ درصد بوده است. این عدد در مورد وانت ۸۷ درصد، اتوبوس، مینی بوس و ون ۶۸ درصد، کامیون، کامیونت و کشنده ۲۹۹ درصد، کمباین ۲۴۵ درصد، تراکتور ۵۷ درصد، محصولات پتروشیمی ۲۰ درصد، الیاف اکریلیک ۱۰۲ درصد، چرم ۸۷ درصد، انواع تلویزیون ۸۳ درصد، یخچال و فریزر ۵۵ درصد، ماشین لباسشویی ۹۶ درصد، فولاد خام ۱۴ درصد، شمش آلومینیوم ۷۴ درصد، کاشی و سرامیک ۲۶ درصد و شیشه جام ۶۰ درصد بوده است.

نتیجه بهبود رشد اقتصادی، ارتقای شاخص های رفاه در اقتصاد است. در این زمینه می توان به رشد هزینه های مصرف نهایی بخش خصوصی در دولت سیزدهم در مقایسه با دولت قبل اشاره کرد. متوسط رشد هزینه مصرف نهایی خصوصی از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰، برابر منفی ۰۳ درصد و از سال ۱۴۰۰ تا ۹ ماهه اول ۱۴۰۲ ۷۰٫۵ درصد بوده است. این داده که از مجموع مصرف نهایی خانوار و مصرف نهایی مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار به دست می آید، نشان می دهد رشد اقتصادی در دولت سیزدهم به بهبود جدی مصرف مردم منجر شده است.

شاخص مهم دیگری که می تواند پایداری رشد را در اقتصاد تضمین کند، سرمایه گذاری یا تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ملی است. این شاخص در دهه ۱۳۹۰ به طور کلی منفی بوده و نرخ رشد آن در طول سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ منفی ۱۳٫۸ درصد بوده است. با آغاز دولت سیزدهم رشد تشکیل سرمایه ثابت مثبت شد به نحوی که سال ۱۴۰۰ به ۴۰٫۱ درصد و سال ۱۴۰۱ نیز به ۲۰٫۵ درصد رسید. همچنین رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در ۹ ماهه اول سال ۱۴۰۲ نیز ۴۰٫۵ درصد و به طور متوسط رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در طول دولت سیزدهم ۳۰٫۶ درصد بوده است. به این ترتیب می توان امیدوار بود با اقدامات دولت سیزدهم، کشور از بحران سرمایه گذاری ایجاد شده در دهه ۱۳۹۰ خارج شود.

میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم
منفی ۲۰٫۵ درصد
میانگین رشد اقتصادی سه سال ابتدایی فعالیت دولت سیزدهم
بیش از ۵۵٫۵ درصد

متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن از ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹
منفی ۲۰٫۵ درصد
متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن تا ۹ ماهه اول ۱۴۰۲
بیش از ۵۰٫۸ درصد

متوسط رشد ارزش افزوده نفت و گاز از ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹
منفی ۱۶۰ درصد
متوسط رشد ارزش افزوده نفت و گاز تا ۹ ماهه اول ۱۴۰۲
بیش از ۱۱۶٫۴ درصد

متوسط رشد ارزش افزوده بخش صنعت از ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹
منفی ۴۰٫۷ درصد
متوسط رشد ارزش افزوده بخش صنعت تا ۹ ماهه اول ۱۴۰۲
بیش از ۳۰٫۹ درصد

نرخ رشد سرمایه ثابت ناخالص در طول سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹
منفی ۱۳٫۸ درصد
نرخ رشد سرمایه ثابت ناخالص آغاز دولت سیزدهم
سال ۱۴۰۰ به ۴۰٫۱ درصد و سال ۱۴۰۱ نیز به ۲۰٫۵ درصد

متوسط رشد هزینه مصرف نهایی خصوصی در دولت دوازدهم
منفی ۰٫۳ درصد
متوسط رشد هزینه مصرف نهایی خصوصی تا ۹ ماهه اول ۱۴۰۲
بیش از ۷۰٫۵ درصد

گزارش مقایسه ای «ایران» از مهم ترین شاخص ها و نماگر ۱۰۰۰ روز خدمت شهید

شهید آیت الله سید ابراهیم رئیسی، حدود هزار روز به عنوان خادم جمهور انجام وظیفه کرد تا اینکه در یک حادثه تلخ به شهادت رسید. بررسی خدمات و عملکرد این شهید والامقام در این مدت در شاخص های کلان اقتصادی کاملاً روشن است. به طوری که در این مدت کوتاه و حتی پیش از آنکه دوره فعالیت دولت سیزدهم به پایان برسد، بسیاری از شاخص ها و متغیرهای کلان اقتصادی کشور متحول شد. در حالی که دهه ۱۳۹۰ با عنوان «دهه سوخته و از دست رفته اقتصاد ایران» نامگذاری شده است، تنها با گذشت سه سال از دولت سیزدهم، شاخص ها و نماگرهای مختلف نشان از به ثمر نشستن تلاش های بی وقفه دولت برای بهبود شرایط اقتصادی و وضعیت معیشت مردم دارد. در این گزارش هزار روز خدمت دولت شهید

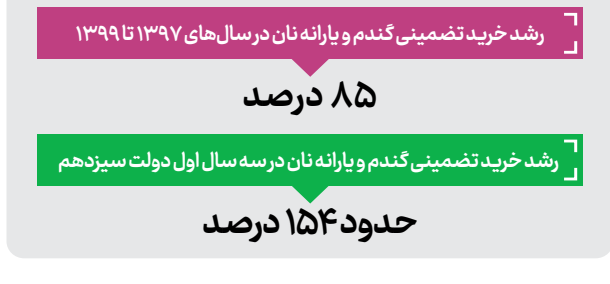
رئیسری در هفت بخش و شاخص اصلی اقتصاد با دولت قبل مورد مقایسه قرار گرفته است تا میزان تغییرات و بهبود شرایط ملموس تر باشد. یکی از این شاخص ها رشد اقتصادی است که از وضعیت منفی در سه سال پایانی دولت دوازدهم به مثبت ۵٫۵ درصد در سه سال نخست دولت سیزدهم رسیده است. در حوزه تجارت خارجی نیز با فعال شدن دیپلماسی اقتصادی دولت و گسترش روابط با کشورهای منطقه و همسایه شاهد تغییرات قابل توجهی هستیم به طوری که در سه سال نخست دولت سیزدهم ارزش تجارت خارجی کشور به بیش از ۱۵۲ میلیارد دلار بالغ شده است. در بخش شاخص تورم و متغیرهای پولی و اعتباری اثرگذار در آن مانند نرخ رشد نقدینگی و رشد پولی نیز گزارش ها از موفقیت سیاست تثبیت بانک مرکزی حکایت می کند.

رشد ۸۳ درصدی یارانه ها

۳
رفاه

یکی از اقدامات قابل ملاحظه در دولت سیزدهم، توجه به معیشت مردم و بویژه افزایش کم درآمد و جبران آثار نامناسب رفاهی ناشی از تحمیل تورم های بالا در سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ پیر اقتصاد بود. در حوزه هدفمندسازی یارانه ها، میانگین رشد سالانه یارانه نقدی و غیرنقدی و مستمری پرداخت شده در سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر با ۳۹ درصد بوده در حالی که در سه سال اول دولت سیزدهم این رشد داشته است. در حوزه خرید تضمینی گندم به عنوان یکی از سیاست های تضمین کننده امنیت غذایی در کشور و کاهش و حذف وابستگی کشور به واردات گندم، رشد هزینه های خرید تضمینی گندم و یارانه نان در سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ به طور میانگین سالانه حدود ۸۵ درصد بوده، حال آنکه میانگین رشد سالانه این هزینه ها در سه سال اول دولت سیزدهم حدود ۱۵۴ درصد بوده است. همچنین دولت سیزدهم در سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ در مجموع بیش از ۴۷۴ هزار میلیارد ریال یارانه دارو در قالب طرح درویار پرداخت کرده تا منافع حاصل از یارانه دارو مستقیماً به مصرف کننده نهایی اصابت کرده و از انحراف یارانه ها جلوگیری شود. در حوزه حقوق و دستمزد، دولت سیزدهم تلاش کرده تا آثار افزایش رشد اقتصادی در دستمزد نیروی کار دولتی و خصوصی، نمود پیدا کند. در سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ حقوق و دستمزد دولتی، به طور متوسط ۱۶ درصد رشد کرده است. این در حالی است که به طور متوسط ۳۹ درصد بوده است. حداقل

حکم کارگزینی نیروی کار دولتی نیز در سه ساله آخر دولت دوازدهم به طور متوسط هرساله ۳۵ درصد و در دولت سیزدهم هرساله ۳۹ درصد رشد کرده است. همچنین مطابق با مصوبات شورای عالی کار، حداقل دستمزد نیروی کار در بخش خصوصی در سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ به طور متوسط ۲۶ درصد و در سال های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ به طور متوسط ۳۹ درصد رشد کرده است. همانگونه که در داده های فوق پیداست، رشد دستمزدهای خصوصی و دولتی در دولت سیزدهم بیش از دولت دوازدهم است. همچنین در دولت سیزدهم، دستمزد خصوصی و دولتی به طور متوازن رشد کرده است اما در دولت دوازدهم، رشد دستمزد دولتی همواره بیش از دستمزد خصوصی بوده است. یکی از عرصه های موفقیت دولت سیزدهم حوزه سلامت و بهداشت بوده است. در طول دوره فعالیت دولت سیزدهم توجه به زیرساخت های سلامت افزایش یافت به نحوی که نسبت به سه سال آخر دولت دوازدهم تعداد تخت فعال ۸۰۸ درصد و نسبت تخت فعال به جمعیت ۴۰۶ درصد افزایش پیدا کرد. در همین بازه زمانی نیز میزان پوشش خدمات اورژانس در آژادراه ها، راه های اصلی، فرعی و روستایی ۲۰۳ درصد افزایش یافته است. میزان مرگ و میر اطفال زیر یک سال در دولت سیزدهم نسبت به سه ساله پایانی دولت دوازدهم ۸۰۱ درصد کاهش پیدا کرده است. دولت سیزدهم توجه ویژه ای به توسعه بخش دارو و تجهیزات پزشکی داشته به طوری که ارزش داروی تولید داخل نسبت به سه سال پایانی دولت دوازدهم بیش از ۲۶۳ درصد رشد داشته است.

تجارت خارجی ۱۵۲ میلیارد دلاری

۲
تجارت

یکی از دستاوردهای اساسی دولت سیزدهم ارتقای روابط با کشورهای منطقه و عضویت در پیمان های مهم منطقه ای مانند شانگهای و بریکس بوده و این موضوع موجب بهبود وضعیت تجارت منطقه ای شده است. به طوری که حجم تجارت خارجی غیرنفتی در سه سال اول دولت سیزدهم نسبت به سه سال پایانی دولت دوازدهم با ۲۴۰٫۸ درصد رشد از ۲۴۶٫۲ به ۳۳۱٫۳ میلیارد دلار رسیده است. در سه سال پایانی دولت دوازدهم، صادرات کالاهای غیرنفتی به طور متوسط ۴۰۱ میلیارد دلار بوده است. با آغاز دولت سیزدهم روند صادرات کالاهای غیرنفتی بشدت بهبود یافت به نحوی که در سال ۱۴۰۰ صادرات کشور با رشد بیش از ۴۰ درصدی به بیش از ۴۹۹ میلیارد دلار رسید. در سال ۱۴۰۱ این عدد ۵۴۰٫۱ میلیارد دلار و در سال ۱۴۰۲ برابر با ۴۹۳٫۳ میلیارد دلار و متوسط صادرات کالاهای غیرنفتی در این سه سال ۵۰۸ میلیارد دلار بوده است. در مجموع صادرات کالاهای غیرنفتی (بدون میعانات گازی) سه سال دولت سیزدهم با ۲۶۰٫۷ درصد رشد نسبت به سه سال دولت دوازدهم از ۱۲۰۰٫۳ به ۱۵۲۰٫۴ میلیارد دلار رسیده است. از سوی دیگر دولت سیزدهم ضمن بهبود ذخایر ارزی و جهش در عملکرد صادراتی، زمینه را برای واردات کالاهای مورد نیاز، بویژه کالاهای واسطه ای و سرمایه ای فراهم کرد به نحوی که از ابتدای دولت سیزدهم سهم کالاهای واسطه ای و سرمایه ای از واردات، ۸۴٫۹ درصد

بوده و تنها ۱۵٫۱ درصد از واردات به کالاهای مصرفی اختصاص داشته است. دیپلماسی انرژی در دولت سیزدهم به نحوی پیش رفت که توانست موانع متعدد پیش روی تجارت خارجی محصولات انرژی کشور را به میزان بسیار زیادی برطرف کند. مطابق داده های بانک مرکزی، میزان صادرات نفت و فرآورده های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی در سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ به طور متوسط ۳۴۰٫۶ میلیارد دلار گزارش شده است. این در حالی است که این عدد در سال های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به بیش از ۴۷ میلیارد دلار رسید. مازاد ارز تجاری ایجاد شده از محل توسعه تعاملات انرژی ایران در کشورهای دنیا موجب شده است کشور بتواند بازار ارز

